

Мариана Тинчева-Еклесия
Пътуване към другия свят

Но звярът биде хванат, а с него заедно и лъжепророкът, който беше вършил личби пред него, та заблуди ония, които бяха приели белега на звяра и се кланяха на образа му.

(Откр. 19:20)

В програмата за пътуване до Метеора в Гърция беше написано: Час на тръгване – 22 часа, 1 ноември 2002 г.; място на тръгване – Руски паметник. Половин час по-рано се събрахме: двайсетина ученици на възраст от десет до шестнайсет години, четири учителки, шестима родители, непознати туристи, записали се за екскурзията. Децата бяха от елитно софийско училище, опитваха се да изглеждат спокойни, но нетърпението от пътуването им личеше; хапваха леки закуски, пиеха кафе за предстоящата безсънна нощ. В 22:10 потеглихме. Шофьорът обяви по микрофона маршрута: София – Солун – Паралия – Метеора, и пхна ръка в чантата с дискети за видеото. Нашият богослов беше решил да разкаже за християнството в Гърция, но от неудобство се въздържа. Филмът, какъвто най-често се намира в кошницата с репертоара и на малкия тв екран къщи – екшън за развлечение. Щем не щем, гледаме: пътуваща из градовете на САЩ рок група отвлича петнайсет годишния Милър. В един от хотелите непълнолетното момче е изнасилено от три по-големи момичета. После той (и ние) трябва да гледаме как фенът на групата застава на ръба на покрива на хотела и започва да крещи: „Аз съм златният бог, друсам се и така се кефя!“ Има още какви ли не истории за наркотици, секс, хомосексуални изповеди, подбрани за групата от ученици. В края на филма златокосата Пени предлага на Милър да избягат в Мароко, а той я разочарова:

„Не искам. Аз съм от другия свят, вашият не ми харесва.“ И се разделят.

След като екранът на видеото угасна, видях, че само учениците от елитното училище не бяха заспали, а се забавляваха с коментар за гледаното. Неудобно беше след полунощ да започне беседа за вярата – думите на учителя по религия нямаха допирни точки с гледаното на видеото.

По съмнало пристигнахме в Солун и започна разходка с местен екскурзовод из огромния град: история, забележителности, църкви. Импозантен по размери е огромният, все още недовършен храм, посветен на свети апостол Павел, проповядвал със страст и вяра по тези места... Децата най-много се впечатлиха от голямата скулптура на Александър Македонски на морския бряг; харесваха им уличните кафенета с кафе фрапе; изумяваше ги разликата в цените между Гърция и България. Няколко момичета пък се гмурнаха в древността на града с античната култура. Стефания и Първолета от десети клас признаха, че за това са дошли – имат намерение да продължат да изучават древни езици и култури...

След безсънната нощ в автобуса, уморени от ходене пеша и срещи

с историята на Солун, вече с нетърпение очаквахме следобедния час, когато трябваше да тръгнем към курортното селище Паралия на Егейско море.

Пристигнахме по тъмно. В автобуса съобщиха програмата за следващия ден и ни настаниха в хотел с три звезди. Бях в една стая с приятелката ми Мадлена, учителка по математика в училището. Взехме душ, полегнахме за двадесет минути, но малко преди вечеря на вратата ни се почука. Мадлена стана, отвори и с почуда видяхме хубавото момче Иво от десети клас. Той стоеше гол до кръста, положил сутиен на гърдите, гримиран, с начервени устни и я попита:

– Госпожо, знаете ли колко е часът?

– Деветнадесет – отвърна му.

Иво сложи ръце на лицето си, уж от срам пред нас, както беше направил Милър от филма в автобуса, докато момичетата го изнасилваха:

– Защото, госпожо, току-що в нашата стая поискаха да ме обезчестят и аз реших да ви се оплача. Не видях, не помня кой точно го направи – засмя се и тръгна спокоен, че го е съобщил.

Така и не разбрахме играеше ли, или наистина му се беше случило. Не проявихме излишно любопитство, от наша страна нямаше и намек за укор. Мадлена още в София ме беше предупредила, че при тези деца строгият тон не върви, не търпят нравоучение. Но сега, щом след неканения гост затвори вратата, тя не се въздържа и каза ядосано:

– Родителите на Иво са много богати; имат всичко необходимо за добър живот, но нямат контрол над децата си. Сестричката му Силвия все още е чиста, въздържано дете.

В двадесет часа групата тръгна на вечеря, а после отиде на дискотека. В два часа през нощта силни удари по вратата отсреща събудиха всички спящи на етаж. Канонадата продължи десет минути, затова мнозина от гостите на хотела подадоха глави – да разберат какво става. Ученикът, настанен в една стая с Иво, не можеше да влезе вътре, защото беше заключено. „Изнасиленият“ не беше пожелал да дойде на вечеря с групата, затова някои предположиха, че е излязъл сам на разходка и все още не се е върнал – не би могло да не се събуди след такава „атака“ по вратата. В 2:30 часа администраторът даде резервен ключ. Когато отворихме, намерихме Иво в леглото – беше дрогиран до такава степен, че не можеше да дойде на себе си. Все пак всички бяхме доволни, че не е решил да скочи от покрива на хотела, както беше направил рок фенът от нощното филмче.

Сутринта тръгнахме към Метеора. Шофьорът поиска да пусне

видеото, но го помолихме да включи микрофона. Говорихме за християнската вяра, поклънала в земите на Балканския полуостров с надежда да направи хората по-добри.

Някои ученици вече знаеха, че и Гърция има традиционно православно изповедание, което ни прави близки не само като географски съседни, но и като празничност, църковни обреди, тайнства. Преминавайки в подножието на планината Олимп, говорихме за Единия Бог и разликата между монотеизма и политеизма. Опитахме се заедно да си спомним онова, което не забравяме от „атаката“ през нощта. Иво се извини; той дори обеща, че докато се върнем на родна земя, няма да повтори грешката си. „А по-нататък?“ – мислехме за него; за дивния свят на гръцката митология, за природата, за корените на християнството по света...

* * *

Автобусът пътуваше из Тесалийската равнина между планините Козякас и Антихася и ненадейно в далечината се очерта чудна каменна гора, обляна от небесна светлина. Гигантските скални масиви в тази хълмиста част на Гърция наистина напомнят метеори – движещи се в междупланетното пространство небесни тела, паднали на земята и останали завинаги тук. Християнските манастири пък, градени по върховете на самите скали в столетията след XI век, свързват земното и небесното в едно и така превръщат Метеора в магнетичен център за хиляди аскети, търсили Бога чрез молитви, пост и въздържание. В подстъпите към скалните метеори е китното селце Кастраки, чиито жители се отличават с гостоприемство и преживяват най-вече от поклонническия туризъм.

Преди да започне изкачването към върховете на Православието, автобусът спря пред магазин за сувенири. В преддверието са ателиетата на монасите иконографи, които рисуват пред гостите и всеки посетител има възможност на живо да види как с човешки ръце, с чисто вдъхновение се пресъздава образът Божи. В магазина е пълно с красиви „изкушения“ от икони, кръстчета, църковни сувенири, които най-често не са по джоба на българина, тръгнал към Метеора заради вярата.

Но поне би могъл да си купи малка илюстрирана книжка с историята, чийто текст е преведен на български. Разбрахме, че този известен християнски кът на Гърция се посещава всеки ден от стотици вярващи от цял свят. В преддверието гостът би могъл да отпие и глътки искрящо гръцко вино, което любезните домакини предлагат за дегустация на посетителите, разбира се, с надежда за покупка на бутилка...

От всички 26 манастира, издигнати по върховете преди векове, до

днес са останали шест: „Преображение Господне – Великия Метеор“, „Вси Светии – Варлаам“, „Света Троица“, „Свети първомъченик Стефан“, „Света Варвара – Русану“ и „Свети Никола“. Десетките монаси и монахини, и днес намерили тук духовно уединение, са посветени на молитвен живот.

Те рядко отиват в големите градове на Гърция и почти никога не вкусват духовната храна на света в ниското. Живеят чрез Бога, за да служат за вяра и упование на хората, пристигнали до чудните върхове на метеорите...

Разликата в словата, изписани на стенописите в мистичните храмове и езика на филмите, които гледахме на път към Метеора, е невидима бездна, която човешките очи не съзират, затова лесно могат да паднат в нея... На една от иконите в манастира „Света Троица“ Исус Христос държи в ръка Завета, в който пише да се обичаме. Няколко ученици от нашата група се поклониха, целунаха иконата, притвориха очи за молитва и навярно пожелаха за своите близки нещо добро, защото се просветлиха. Иво беше съсредоточен и спокоен.

Наблюдавах го и ми се стори, че тук недоловимият Христов глас го повика към промяна за спасение... На излизане от храма млад монах подари на всички по едно листче с написани думи на български: „Господи, Исусе Христе, помилвай ни!“...

По пътя обратно към Паралия децата в автобуса разказваха какво ги е впечатлило най-силно: скалите, манастирите, кошницата, с която преди векове се спускали монасите от скалата... Но преди всичко недоумението как днешните отшелници живеят без радио, телевизия, „Кауфланд“ и дискотеки... След тези думи шофьорът отново пусна филм: унищожителни ракети, убийства, дрога, брутален секс... Човек не може да разбере – филмът ли е вдъхновен от живота, или някой иска да ни внуши, че би било добре, ако животът стане като този филм? „Старомодна“ майка от предната седалка, сякаш за първи път гледаше видеото, не се въздържа и извика на водача ни да спре филма! Той чу ли, не чу ли – спря го едва когато свърши дискетата.

Следващия ден на път за България спряхме отново в Солун и пак ни подариха три часа за разходка. Сега тук посетихме църквата на двамата братя светители Кирил и Методий, построена преди десетина години на стотина метра от морския бряг. Децата много се изненадаха, че в Гърция има „български храм“ и се зарадваха на иконите, които местен църковен служител, приятел на България, ни подари. Като излязохме вън, от небето падна перо на прелитащ гълъб. Веднага с Мадлена се

попитахме – *какво ли биха написали славянобългарските учители Кирил и Методий с това перце, ако живееха в наши дни и бяха тръгнали с автобуса от София до Метеора и обратно?*

Ала не зададохме този въпрос на глас. Вече разбираме, че в началото на ХХІ век славянобългарският език е архаичен. А светът, изучил английски, живее в нов свят.

2002 г.

КРАЙ

© 2009 Мариана Тинчева-Еклесия

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11467>]